

Nr 188.

Uppläst och godkänd i första kammaren den 19 augusti 1914.

— — — i andra kammaren den 19 augusti 1914.

Riksdagens skrivelse till Konungen i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående statens övertagande i vissa fall av ansvar för krigsrisk för fartyg och last.

(Statsutskottets utlåtande nr 94.)

Till Konungen.

I en till riksdagen den 14 innevarande augusti avlåten proposition (nr 271) har Eders Kungl. Maj:t, under återopande av bilagt utdrag av statsrådsprotokollet över finansärenden samma dag, föreslagit riksdagen att bemyndiga Eders Kungl. Maj:t att, där det för främjande av sjöfartens återupptagande finnes nödigt, tills vidare ikläda staten ansvar för krigsrisk för fartyg och last i huvudsaklig överensstämmelse med de grunder, som av tillkallade sakkunniga föreslagits.

Ehuru det föreliggande förslaget otvivelaktigt i sig innebär möjligheten till att staten kan komma att ikläda sig ansvar för risker till högst betydande belopp med därav till äventyrs uppkommande avsevärda förluster, har riksdagen likväl — med hänsyn till nödvändigheten av att effektiva åtgärder ofördröjligen vidtagas för upphjälpande av vår på grund av de utrikespolitiska förhållandena i allmänhet synnerligen tryckta och på stora områden alldeles avstannade export- och importrörelse och då riksdagen funnit Eders Kungl. Maj:ts förslag väl ägnat att undanröja det största hindret för denna rörelse, omöjligheten att till rimligt pris erhålla krigsförsäkring å fartyg och last — ansett sig böra bifalla för-

slaget. Härvid har riksdagen velat erinra, att de i ärendet tillkallade kommitterade uttalat den uppfattningen, att såsom villkor för erhållande av krigsförsäkring borde uppställas förpliktelse för vederbörande redare att på egen risk eller kostnad ansvara för dödsfall eller olycksfall på grund av krigsrisk bland besättningen i samma omfattning, som nu allmänt tillämpade olycksfallsförsäkringar för besättning medgiva rätt till ersättning vid dödsfall och olycksfall på grund av andra i tjänsten förefallande omständigheter. Riksdagen förväntar, att av Eders Kungl Maj:t utfärdas bestämmelser till vinnande av det av kommitterade sålunda antydda önskemålet.

Vidare har riksdagen velat framhålla nödvändigheten av att med noggrannhet vakas däröver, att varken vederbörande lastemottagare eller eventuella mellanhänder vid försäljning av sålunda genom statens medverkan importerad vara på allmänhetens bekostnad bereder sig oskäligen vinst. Jämväl torde böra tillses, att icke genom alltför höga frakter varuprisen över hövan uppdrivas eller exporten omöjliggöres. Skulle lastemottagare eller redare beträdas med sådant förfaringssätt, lär något statens övertagande av ansvar för krigsrisk för denne mottagare eller redare icke vidare böra ifrågakomma. Vilka åtgärder som äro erforderliga till förhindrande av sådan oskäligen prisstegring lär böra överlämnas åt Eders Kungl. Maj:ts beprövande. Riksdagen vill endast erinra därom, att Eders Kungl. Maj:t i avseende å en synnerligen stor och viktig del av importen, nämligen livsförnödenheter, numera i den av Eders Kungl. Maj:t tillsatta s. k. livsmedelskommissionen har ett organ, som lär kunna förväntas med särskild uppmärksamhet följa ifrågavarande prisförhållanden och, därest omständigheterna därtill föranleda, föreslå åtgärder till prisernas reglering till skäligen belopp.

Under uttalande härav får riksdagen anmäla, att riksdagen bemyndigat Eders Kungl. Maj:t att, där det för främjande av sjöfartens återupptagande finnes nödigt, tills vidare ikläda staten ansvar för krigsrisk för fartyg och last i huvudsaklig överensstämmelse med de grunder, som av tillkallade sakkunniga föreslagits.

Stockholm den 19 augusti 1914.

Med undersåtlig vördnad.